ÚLOHY A PROBLÉMY

2. Nechť $A_n(r \times r)$, $b_n(r \times 1)$, $r \geqq 1$, $n = 1, 2, \ldots$ jsou lebesgueovsky integrovatelné matice na $I = \langle 0, 1 \rangle$. Nechť

1° $A_n \to 0$, $b_n \to 0$ asymptoticky na I.

2° $A_n \geqq 0$, $b_n \geqq 0$ na I.

Nechť φ_n je řešení rovnice

$$(\mathscr{E}_n) \qquad x(t) = 1 + \int_0^t (A_n x + b_n)\,, \quad n = 1, 2, \ldots$$

na I. (Takové řešení existuje právě jedno.)

Rozhodněte, zda platí následující věta:

$\varphi_n \to 1$ stejnoměrně na I, právě když funkce $\int_0^t A_n$, $\int_0^t b_n$, $n = 1, 2, \ldots$ jsou stejně absolutně spojité na I.

Poznámka. Pro $r = 1$ věta platí. Je totiž

$$(*) \qquad \varphi_n(t) = \exp \int_0^t A_n \left(1 + \int_0^t b_n(s) \exp\left(-\int_0^s A_n\right)\right)$$

a z Lebesgue-Vitaliho věty snadno plyne, že podmínka je postačující. Nechť obráceně $\varphi_n \to 1$ stejnoměrně na I. Protože

$$\varphi_n(t) \geqq \exp \int_0^t A_n \geqq 1\,, \quad \text{je} \quad \lim \int_0^1 A_n = 0 = \int_0^1 0\,,$$

tedy podle Lebesgue-Vitaliho věty $\int_0^t A_n$ jsou stejně absolutně spojité na I. Z(*) nyní vyplývá, že $\int_0^t b_n(s) \exp(-\int_0^s A_n)$ stejnoměrně na I. Buď $B_n(t) = \int_0^t b_n$, $t \in I$; pak $\int_0^t b_n(s) \exp(-\int_0^s A_n) = B_n(t) \exp(-\int_0^t A_n) + \int_0^t B_n(s) A_n(s) \exp(-\int_0^s A_n) \geqq B_n(t) \exp(-\int_0^1 A_n)$. Je tedy $\lim B_n(1) = 0 = \int_0^1 0$, a výsledek plyne zase z Lebesgue-Vitaliho věty.

Karel Karták, Praha

Řešení úlohy č. 1 (autor J. Mařík) z roč. *81* (1956), str. 247:

Úloha: *Dokažte bez použití teorie Lebesgueova integrálu tuto větu*: *Buďte f, g konečné funkce v intervalu* $(0,1)$; *funkce g nechť je spojitá, funkce f nechť má primitivní funkci a nechť je nezáporná. Potom funkce fg má primitivní funkci.*

Řešení. Všechny uvažované funkce jsou definovány na $\langle 0,1 \rangle$ a jsou konečné. Řekneme, že $f \in \mathscr{N}$, jestliže existuje F tak, že $F' = f$, přičemž derivace na hranici

$\langle 0, 1\rangle$ jsou jednostranné. Nechť $F(t) = \int_0^t f$; pak F je neklesající, tedy pro každou spojitou g existuje Riemann-Stieltjesův integrál $H(t) = \int_0^t g \, \mathrm{d}F$. Avšak jest např. $\int_t^{t+h} g \, \mathrm{d}F \leqq \max \{g(u); u \in \langle t, t + h\rangle\} [F(t + h) - F(t)]$, z čehož už lehce plyne, že $H'(t) = f(t) \, g(t)$, $t \in \langle 0, 1\rangle$, takže $fg \in \mathcal{N}$.

Řešení úlohy č. 10 (autor J. Mařík) z roč. *82* (1957) str. 454.

Úloha: *Buď $\mathfrak{M}$ nespočetný systém částí intervalu $\langle 0, 1\rangle$, z nichž každá má kladnou vnější míru. Rozhodněte, zda existuje bod $x \in \langle 0, 1\rangle$, který leží v nekonečně mnoha množinách ze systému $\mathfrak{M}$.*

Odpověď je záporná, jak vyplývá z článku N. Luzin, W. Sierpiński: Sur une décomposition d'un intervalle en une infinité non-dénombrable d'ensembles non-mesurables, C.r. Acad. Sci Paris, *165* (1917), str. 422–424.

Karel Karták, Praha